

I OSA

Liite I

**AUTOJA JA PERÄVAUNUJA SEKÄ JÄRJESTELMIÄ, OSIA JA ERILLISIÄ
TEKNISIÄ YKSIKÖITÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET**

1. Tätä taulukkoa sovelletaan vuonna 1993 tai sen jälkeen käyttöön otetun tai otettavan M-, N- ja O-luokan ajoneuvon tyyppi hyväksynnässä ja yksittäishyväksynnässä sekä rekisteröinti- ja muutokatsastuksessa. Taulukossa rinnakkaisina vaatimuksina mainittuja kansallisia säännöksiä ei sovelleta EY-tyyppi hyväksyntään. EY- tyyppi hyväksytyihin ajoneuvoihin, joita on tyyppi hyväksynnän jälkeen muutettu, sovelletaan muutosten osalta tämän liitteen tai auton rakenteen muuttamisesta annetun liikenneministeriön päätöksen (779/1998) vaatimuksia.

2. Jos tyyppi hyväksyntä- tai vastaavuusvaatimuksen voimaantulopäivä on merkitty:

a) yhden direktiivin kohdalle;

b) direktiivin yhden muutoksen kohdalle;

c) direktiivin sen yhden tai useamman muutoksen alueelle; tai

d) useamman muutoksen alueelle, sanottu direktiivi muutoksineen, muutos tai useammat muutokset tulevat voimaan ja niitä sovelletaan sanotusta päivästä alkaen Suomessa tyyppi hyväksyttävään, yksittäishyväksyttävään tai rekisteröinti- tai muutokatsastettavaan ajoneuvoon.

3. Direktiiviä vastaavan E-säännön kohdalle ei ole merkitty säännön versiota eikä voimaantuloaikaa. Jos ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle ei ole myönnetty EY-tyyppi hyväksyntää tai jos edellytetään vastaavuutta eikä tyyppi hyväksyntää, sovelletaan sellaisen E-säännön version vaatimuksia, jotka vähintään vastaavat ajoneuvon käyttöönoton ajankohtana voimassa olevan direktiivin vaatimuksia.

4. Tässä taulukossa ja sen alaviitteissä ajoneuvon massalla ja ajoneuvon enimmäismassalla tarkoitetaan sen suurinta teknisesti sallittua massaa kuormitettuna.

5. Taulukossa tähdellä merkityt EY-säädökset ovat EY-asetuksia, joita sovelletaan suoraan ilman kansallista sääntelyä.

6. Bulgarian ja Romanian Euroopan Unioniin liittymisen johdosta tavaroiden vapaan liikkuvuuden alalla seuraavat direktiivit katsotaan täydennetyiksi direktiivin 2006/96/EY niihin kohdistuvilla muutoksilla: 70/156/ETY, 2000/40/EY, 2001/56/EY, 2001/85/EY, 2005/66/EY, 70/157/ETY, 70/220/ETY, 70/221/ETY, 70/388/ETY, 71/127/ETY, 2003/97/EY, 71/320/ETY, 72/245/ETY, 74/61/ETY, 74/408/ETY, 74/483/ETY, 76/114/ETY, 76/757/ETY, 76/758/ETY, 76/759/ETY, 76/760/ETY, 76/761/ETY, 76/762/ETY, 77/538/ETY, 77/539/ETY, 77/540/ETY, 77/541/ETY, 2000/3/EY, 78/318/ETY, 78/932/ETY, 91/226/ETY ja 95/28/EY.

Vaatimus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaati-mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä-vaatimus		Vaatimus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
				uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypil-le	ensi kertaa käyttöön otet-tavalle ajo-neuvolle
0. Auton ja sen perävau-nun (M-, N- ja O-luokan ajoneuvotyypit) tyyppihyväksyntä	70/156/ETY¹ (kumottu 29.4.2009 al-kaen)	-	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.1.1996 ²	M ₁ -luokka: 1.1.1998 ²	1993	
	-78/315/ETY ³						
	-78/547/ETY ⁴ .						
	-80/1267/ETY ⁵						
	-87/358/ETY ⁶						
	-87/403/ETY ⁷						
	-92/53/ETY ⁸						
	-93/81/ETY ⁹ (Kumottu 29.4.2009 al-kaen)				1.10.1993		
-95/54/EY ¹⁰	10	M, N	M ₁ -luokka: 1.1.1998	M ₁ -luokka: 1.10.2002	1.1.1998	1.10.2002	

¹ Ajoneuvon katsotaan 2 ja 41 kohdassa tarkoitettuun pakokaasupäästövaatimuksia koskevin poikkeuksin täyttävän tämän asetuk-sen vaatimukset, jos se on direktiivin 70/156/ETY mukaisesti tyyppihyväksyttyä tyyppiä.

² Direktiivi 70/156/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/53/ETY, koskee kuitenkin monivaiheisesti tyyppihy-väksyttävää M₁-luokan ajoneuvoa sekä ETA-valtiossa tyyppihyväksytystä N-luokan ajoneuvosta M₁-luokan ajoneuvoksi muutet-tavaa ajoneuvoa tyyppihyväksynnässä 1.1.1998 alkaen ja käyttöönotossa 1.1.2000 alkaen.

³ Mahdollisuus erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään.

⁴ Lisätty tarkastuskohteiden luetteloon matkustajatilän lämmitys-laite ja roiskesuojat.

⁵ Lisätty tarkastuskohteiden luetteloon teho, vääntömomentti ja polttoainenkulutus.

⁶ Tarkistuksia määritelmiin, ilmoituslomakkeeseen, todistukseen ja sen toimittamiseen.

⁷ Lisätty maastoajoneuvojen määritelmät.

⁸ Tyyppihyväksynnän uudistus ja pakollisuus M₁-luokan ajoneuvoille.

⁹ Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevan poikkeuksen ulottaminen kaikkiin ajoneuvoluokkiin.

¹⁰ Ajoneuvojen aiheuttamat radiohäiriöt ja sähkömagneettinen yhteensopivuus, ks. 10 kohta.

Vaatus, - järjestelmä, osa tai erilli- nen tekninen yksikkö	Perusdirekti- vi tai EY- asetus	Vas- taava E- säätö	Ajoneu- voluokat, joita vaa- timus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä- vaatus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-säätöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
	-96/27/EY ¹¹	95	M ₁ , N ₁ (R- pisteen korkeus ≤ 700 mm)	1.10.1998	1.10.2003		
	-96/79/EY ¹²	94	M ₁ ≤ 2500 kg	1.10.1998	1.10.2003		
	-97/27/EY ¹³	-	M ₂ , M ₃ , N, O			1.8.1997	
	-98/14/EY ¹⁴ (Kumottu 29.4.2009 alkaan)	-	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.10.1998	ei koske; ai- empaa vaa- timustenmu- kaisuusto- distusta voi käyttää 30.9.1999 saakka	1.10.1998	ei koske; ai- empaa vaati- mustenmukai- suustodistusta voi käyttää 30.9.1999 saakka
	-98/91/EY ¹⁵	105	N, O			1.12.1999	
	-2000/40/EY ¹⁶	93	N ₂ , N ₃			10.8.2003	
	-2001/56/EY ¹⁷	-	M, N, O	M ₁ -luokka: 9.5.2004	M ₁ -luokka: 9.5.2005	9.5.2004	ei koske

¹¹ Sivutörmäys, ks.54 kohta .

¹² Etutörmäys, ks. 53 kohta.

¹³ Mitat ja massat, muut kuin M₁-luokka, ks.48 kohta

¹⁴ Tyyppihyväksyntämenettelyn kehittäminen

¹⁵ Vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettujen ajoneuvon tunnistaminen, ks. 56 kohta

¹⁶ Alleajosuojat edessä, ks. 57 kohta

¹⁷ Lämmityslaitteita koskevan direktiivin uudistus, ks.36 kohta

Vaatus, - järjestelmä, osa tai erilli- nen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY- asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita vaa- timus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä- vaatus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
	-2001/85/EY ¹⁸	36, 52, 66, 107	M ₂ , M ₃	13.2.2004 (koskee EY- tyyppihy- väksynnän myöntämis- tä ajoneuvo- tyypille tai korityypille erillisenä teknisenä yksikkönä)	ei koske	13.2.2004 (ks. alaviite 69: vaihtoeh- toinen kansallinen sää- dös; kumottu 29.4.2009- 29.10.2012 alkaan)	13.2.2004 (ks. alaviite 69: vaihtoehtoinen kansallinen säädös; kumot- tu 29.10.2010- 29.10.2014 al- kaen, katso alaviite 1a)
	-2001/92/EY ¹⁹	43	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.10.2002	M ₁ -luokka: 1.7.2003 ^{19a}	1.10.2002	ei koske
	-2001/116/EY ²⁰ (Kumottu 29.4.2009 alkaan)	-	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.7.2002	M ₁ -luokka: 1.7.2003 (koskee vaa- timustenmu- kaisuusto- distuksen mallia)	muut ajo- neuvoluokat: 1.7.2002	muut ajoneu- voluokat: 1.7.2003 (kos- kee vaatimus- tenmukaisuus- todistuksen mallia)
	-2003/19/EY		M ₂ , M ₃ , N, O			1.10.2004	ei koske
	-2003/102/ EY ^{20a}	-	M ₁ , N ₁	1.10.2005/ 1.9.2010	31.12.2012/ 1.9.2015		
	-2003/97/EY ^{20b}	-	M, N	26.1.2006/ 26.1.2007	26.1.2007/ 26.1.2010		

¹⁸ Linja-autojen erityissäännökset, ks. 48 ja 52 kohdat

¹⁹ Turvalasidirektiiviä koskevat hallinnolliset muutokset, ks. 45 kohta

^{19a} Pelkästään osina myytäviin turvalaseihin vaatimuksia sovelletaan 1.7.2003 alkaen; käytössä oleviin ajoneuvoihin saa edelleen valmistaa, tuoda maahan, myydä ja ottaa käyttöön direktiivin 92/22/EY vaatimukset täyttäviä turvalaseja

²⁰ Tyyppihyväksyntädirektiivin kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe: direktiivin liitteiden uudistus

^{20a} Jalankulkijoiden suojele, ks. 58 kohta

^{20b} Näkyvyys taakse, ks. 8 kohta

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vastaava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypin hyväksyntävaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	- muutospäivitykset			uudelle ajoneuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle
	-2004/3/EY ^{20c} (Kumottu 2.1.2013 alkaen)	-	M ₁ , N ₁	M ₁ -luokka: 19.2.2005; N ₁ -luokka, I alaluokka: 1.1.2005; N ₁ -luokka, II ja III alaluokka: 1.1.2007	N ₁ -luokka, I alaluokka: 1.1.2006; N ₁ -luokka, II ja III alaluokka: 1.1.2008		
	-2004/78/EY ^{20d}	-	M, N, O	1.1.2006	1.1.2007		
	-2004/104/EY ^{20e}	10	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.7.2006	M ₁ -luokka: 1.1.2009	muut ajoneuvoluokat: 1.7.2006	muut ajoneuvoluokat: 1.1.2009
	-2005/49/EY ^{20e}	10	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.7.2006	M ₁ -luokka: 1.8.2006	muut ajoneuvoluokat: 1.7.2006	muut ajoneuvoluokat: 1.8.2006
	-2005/64/EY ^{20f}	-	M ₁ , N ₁	M ₁ , N ₁ : 15.12.2008	M ₁ , N ₁ : 15.7.2010		
	-2005/66/EY ^{20g}	-	M ₁ , N ₁	M ₁ ≤ 3500 kg, N ₁ : 25.11.2006	M ₁ ≤ 3500 kg, N ₁ : 25.5.2007		
	-2006/28/EY ^{20e}	10	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.7.2006		muut ajoneuvoluokat: 1.7.2006	
	-2006/40/EY ^{20h}	-	M ₁ , N ₁ ⁸¹	21.6.2008/ 1.1.2011/21.6.2008	21.6.2009/ 1.1.2017/21.6.2009		

^{20c} Polttoaineen kulutuksen mittausta, ks. 39 kohta

^{20d} Lämmitysjärjestelmät, ks. 36 kohta

^{20e} Ajoneuvojen aiheuttamat radiohäiriöt ja sähkömagneettinen yhteensopivuus, ks. kohta 10

^{20f} Kierrätettävyys, ks. 59 kohta.

^{20g} Etusuoja järjestelmä, ks. 60 kohta.

^{20h} Ilmastointijärjestelmä, ks. 61 kohta.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaatus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypin hyväksyntä-vaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
				uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	-2007/37/EY	-	M ₁ , N ₁ ⁸¹	21.6.2008	21.6.2009		
	EY N:o 706/2007 ^{20h*}	-	M ₁ , N ₁ ⁸¹	21.6.2008			
	EY N:o 715/2007 ^{20i*}	-	M ₁ , M ₂ , N ₁ , N ₂ ^{26b}	1.9.2009	1.1.2011		
	2007/46/EY^{1a}	-	M, N, O	29.04.2009-29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010-29.10.2014 ^{1a}		

²⁰ⁱ Päästöt/tiedonsaanti, ks. 2 kohta
1a

Ajoneuvoluokat	Valinnainen	Voimaantuloajat Uudet ajoneuvotyypit	Olemassa olevat ajoneuvo-tyypit
M ₁ -luokka	-	29.4.2009	- ^x
M ₁ -luokan erikoiskäyttöön tarkoitetut ajoneuvot	29.4.2009	29.4.2011	29.4.2012
N ₁ -luokan keskeneräiset ja valmiit ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2010	29.10.2011
N ₁ -luokan valmistuneet ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2011	29.4.2013
N ₂₋₃ - ja O ₁₋₄ -luokan keskeneräiset ja valmiit ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2010	29.10.2012
M ₂₋₃ -luokan keskeneräiset ja valmiit ajoneuvot	29.4.2009	29.4.2009 ^{xx}	29.10.2010
N ₁₋₃ - M ₂₋₃ - ja O ₁₋₄ -luokan erikoiskäyttöön tarkoitetut ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2012	29.10.2014
N ₂ - ja N ₃ -luokan valmistuneet ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2012	29.10.2014
M ₂ - ja M ₃ -luokan valmistuneet ajoneuvot	29.4.2009	29.4.2010 ^{xx}	29.10.2011
O ₁₋₄ -luokan valmistuneet ajoneuvot	29.4.2009	29.10.2011	29.10.2013

X) M₁-luokan ajoneuvot, jotka kuuluvat ennen 29.4.2009 EY-tyyppihyväksytyyn ajoneuvotyyppiin, hyväksytään liikenteeseen 29.4.2009 jälkeen vaatimatta direktiivin 2007/46/EY mukaista tyyppihyväksyntää.

XX) valmistajan pyynnöstä koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän vaihtoehtona ajoneuvon kansallinen tyyppihyväksyntä 12 kk:n ajan voimaantuloajasta, jos ajoneuvotyyppi, sen järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty direktiivin 2007/46/EY liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaatus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä-vaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle - ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	-EY N:o 1060/2008*	-		29.04.2009-29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010-29.10.2014 ^{1a}		
	-EY N:o 78/2009 ^{20a*}	-	M ₁ , N ₁	24.11.2009	24.11.2011		
	-EY N:o 79/2009 ^{20f*}	-	M, N	24.11.2011	24.2.2012		
	-EY N:o 385/2009*	-	M, N, O	29.4.2009-29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010-29.10.2014 ^{1a}		
	-EY N:o 595/2009 ^{20j*}	-	M, N	31.12.2012	31.12.2013		
	-EU N:o 371/2010*	-	M, N	29.4.2010			
	-2010/19/EU ^{20k}	-	N, O	9.4.2011			
1. Salattu me-lutaso ja pa-kojärjestelmä	70/157/ETY	51, 59 (vara-osaään-nenvai-men-nin)	M, N			1993	
	-73/350/ETY						
	-77/212/ETY						
	-81/334/ETY						

^{20j} Raskaiden ajoneuvojen päästöt (Euro VI)/ tietojen saatavuus, ks. 41 a kohta.

^{20k} Roiskeenestojärjestelmät, ks. 43 kohta.

Vaatus, - järjestelmä, osa tai erilli- nen tekninen yksikkö	Perusdirekti- vi tai EY- asetus	Vas- taava E- säntö	Ajoneu- voluokat, joita vaa- timus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä- vaatus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-säntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
	-84/372/ETY						
	-84/424/ETY						
	-89/491/ETY						
	-92/97/ETY (varaosaää- nenvaimennin ym.) ²¹			1.10.1995	1.10.1996		
	-96/20/EY			1.1.1997	ei koske		
	-1999/101/EY			1.10.2000	ei koske		
	-2007/34/EY ^{21a}			6.7.2008	ei koske		
2. Päästöt/ Tiedonsaanti	70/220/ETY (Kumottu 2.1.2013 alka- en) EY N:o 715/2007*	49, 83, 103 (vara- osaka- taly- saatto- ri)	M ₁ , N ₁	M ₁ -luokan ottomootorilla varustettuun ajoneuvoon sovelletaan 1.1.1992 alkaen Yhdysvaltojen liittovaltion vuonna 1985 tai myöhemmin käyttöön otetuille henkilöautoille asettamia vaatimuksia (Code of Federal Regulations, § 86.087-8) tai niitä vastaavia Sveitsin, Itävallan, Ruotsin, Norjan tai Saksan asettamia vaatimuksia. M ₁ -luokan dieselmootorilla varustettuun henkilöautoon ja ensi kertaa käyttöön otettuun pakettiautoon vaatimusta sovelletaan 1.1.1993 alkaen vaihtoehtona direktiivin 91/441/ETY mukaisille vaatimuksille. Vuonna 1992 käyttöön otettuun henkilöautoon, jonka kan-			
	-74/290/ETY (Kumottu 2.1.2013 alka- en)						

²¹ ETA-valtioissa valmistettujen ja niissä laillisesti säädetty vaatimukset täyttävien varaosaäänenvaimentimien katsotaan vastaavan asetettuja vaatimuksia, vaikka niitä ei ole varustettu hyväksyntää osoittavalla merkinnällä.

^{21a} Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa direktiivin 2. artiklan testitiedot komissiolle 6. päivänä heinäkuuta 2008 ja 6. päivänä heinäkuuta 2010 välisenä aikana tehdyistä tyyppihyväksyntätesteistä

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vastaava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntävaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	uudelle ajoneuvotyyppille			ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	
	-77/102/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			tavuus on suurempi kuin 760 kg, maastohenkilöautoon, vientirekisteröitävään, muuttotavarana tullattuun taikka ulkovan edustuston tai diplomaattikunnan hallinnassa olevaan henkilöautoon, nopeuskilpailussa käytettävään henkilöautoon sitä kilpailussa käytettäessä, kilpailuun mentäessä ja sieltä palattaessa, perintönä tai testamentilla saatuun autoon ja tulli- tai muusta valtion järjestämästä huutokaupasta hankittuun autoon sovelletaan kuitenkin direktiivin 83/351/ETY tai vastaavantasoisia vaatimuksia.			
	-78/665/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)						
	-83/351/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)						
	-88/76/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)						
	-88/436/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)						
	-89/458/ETY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)						

Vaatus-, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaatus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntävaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	uudelle -ajoneu-tyypille			ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle	
	-89/491/ETY (Liite II kumottu 2.1.2013 alkaen)						
	-91/441/ETY ²² (EURO 1) (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.1.1995			
	-93/59/ETY (N ₁ -luokka) (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.1.1995			
	-94/12/EY ²³ (EURO 2) (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.1.1996 poikkeukset suoraruiskutteiselle dieselmoottorille 30.9.1999 saakka	1.1.1997 poikkeukset suoraruiskutteiselle dieselmoottorille 30.9.1999 saakka		

²² a) Vaihtoehto 31.12.1995 saakka US-taso, katso yllä olevat kohdat.

b) M₁- ja N₁-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän direktiivin 91/441/ETY vaatimukset myös, jos ajoneuvon moottori on EY-tyypinhyväksytty 41 kohdassa mainitun direktiivin 88/77/ETY mukaisesti tai E-hyväksytty säännön n:o 49 mukaisesti.

²³ a) Ei kuitenkaan koske ajoneuvoa, joka on suunniteltu useammalle kuin kuudelle matkustajalle kuljettajaa mukaan lukien ja jonka enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg. Näihin ajoneuvoihin sovelletaan direktiivin 91/441/ETY vaatimuksia.

b) M₁- ja N₁-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän direktiivin 94/12/EY vaatimukset myös, jos ajoneuvon moottori on EY-tyypinhyväksytty 41 kohdassa mainitun direktiivin 88/77/ETY mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/542/ETY, tai E-hyväksytty säännön n:o 49 mukaisesti.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaati-mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntä-vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypil-le	ensi kertaa käyttöön otet-tavalle ajo-neuvolle
	-96/44/EY (Kumottu 2.1.2013 alka-en)			1.1.1997	ei koske		
	-96/69/EY ²⁴ (N ₁ -luokka) (Kumottu 2.1.2013 alka-en)			N ₁ -luokka, alaluokka I 1.10.1997, alaluokat II ja III 1.10.1998, poikkeukset suoraruis- kutteiselle dieselmoot- torille 30.9.1999 saakka	N ₁ -luokka, alaluokka I 1.10.1998, alaluokat II ja III 1.10.1999, poikkeukset suoraruis- kutteiselle dieselmoot- torille 30.9.1999 saakka		

²⁴ a) Koskee myös ajoneuvoa, joka on suunniteltu useammalle kuin kuudelle matkustajalle kuljettaja mukaan lukien ja jonka enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg.

b) M₁- ja N₁-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän direktiivin 96/69/EY vaatimukset myös, jos ajoneuvon moottori on EY-tyypinhyväksytty 41 kohdassa mainitun direktiivin 88/77/ETY mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna direktiiveillä 91/542/ETY ja 96/1/EY, tai E-hyväksytty säännön n:o 49 mukaisesti.

Vaatus-, järjestelmä-, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita vaati- mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypin hyväksyntä- vaatimus		Vaatusdirektiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
	-98/69/EY ²⁵ (EURO 3 ja 4) (Kumottu 2.1.2013 alka- en)			1.1.2000/ 01/05/06	1.1.2001/ 02/06/07		

²⁵ Direktiivin 98/69/EY mukaisia vaatimuksia sovelletaan seuraavasti:

- a) direktiivin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon A rivillä vahvistettuja raja-arvoja (EURO 3) 1.1.2000 alkaen uusiin M₁-luokan ajoneuvotyyppisiin lukuun ottamatta ajoneuvotyyppisiä, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvotyyppisiin, 1.1.2001 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin ja uusiin N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvotyyppisiin sekä M₁-luokan ajoneuvotyyppisiin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, ja 1.1.2002 alkaen kaikkiin sellaisiin ensikertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin, joiden tyypin hyväksyntävaatimukset tulevat edellä sanotun mukaisesti voimaan vuonna 2001,
- b) direktiivin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon B rivillä vahvistettuja raja-arvoja (EURO 4) 1.1.2005 alkaen uusiin M₁-luokan ajoneuvotyyppisiin lukuun ottamatta ajoneuvotyyppisiä, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvotyyppisiin, 1.1.2006 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin ja uusiin N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvotyyppisiin sekä M₁-luokan ajoneuvotyyppisiin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä 1.1.2007 alkaen kaikkiin sellaisiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin, joiden tyypin hyväksyntävaatimukset tulevat edellä sanotun mukaisesti voimaan vuonna 2006,
- c) direktiivin liitteessä I olevan 5.3.1.4 kohdan taulukon A rivillä vahvistettuja raja-arvoja 1.1.2001 alkaen sellaisiin ensi kertaa käyttöön otettaviin direktiivissä 96/69/EY tarkoitettuihin M₁-luokan ja N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvoihin lukuun ottamatta ajoneuvoja, joissa on istuimia kuljettajan lisäksi useammalle kuin viidelle matkustajalle ja joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä 1.1.2002 alkaen ensi kertaa käyttöön otettaviin N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvoihin ja ajoneuvoihin, joissa on istuimia kuljettajan lisäksi useammalle kuin viidelle matkustajalle ja joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg,
- d) dieselmoottorilla varustetut kokonaismassaltaan yli 2000 kg:n M₁-luokan ajoneuvot, joissa on istuimia kuljettajan lisäksi useammalle kuin viidelle matkustajalle tai jotka ovat maastoajoneuvoja, rinnastetaan a kohtaa sovellettaessa N₁-luokan ajoneuvoihin,
- e) direktiivin liitteessä I olevan 5.3.5 kohdan mukaista Tyypin VI-testiä (alhaisessa ympäristön lämpötilassa kylmäkäynnistyksen jälkeen syntyvien pakokaasujen keskimääräisten hiilimonoksiidi- ja hiilivety päästöjen tarkastus) 1.1.2002 alkaen M₁-luokan ja N₁-luokan I-alaluokan uusiin ajoneuvotyyppisiin, jotka on varustettu kipinäsytytteisellä polttomoottorilla, lukuun ottamatta useammalle kuin kuudelle matkustajalle suunniteltuja ajoneuvoja sekä ajoneuvoja, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kilogrammaa, sekä 1.1.2003 alkaen N₁-luokan II- ja III-alaluokan uusiin ajoneuvotyyppisiin, M₁-luokan uusiin ajoneuvotyyppisiin, joissa on istuimia kuljettajan lisäksi useammalle kuin viidelle matkustajalle ja M₁-luokan uusiin ajoneuvotyyppisiin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, mutta ei ylitä 3500 kg,
- f) M₁- ja N₁-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän direktiivin 98/69/EY vaatimukset myös, jos ajoneuvon moottori on EY-tyypin hyväksytty 41 kohdassa mainitun direktiivin 88/77/ETY mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna direktiiveillä 91/542/ETY ja 96/1/ETY, tai direktiivin 2005/55/EY mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna direktiiveillä 2005/78/EY ja 2006/51/EY, tai E-hyväksytty säännön n:o 49 mukaisesti.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vastaava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntävaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	- muutospäivitykset			uudelle ajoneuvotyyppille	ensimmäiseen käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensimmäiseen käyttöön otettavalle ajoneuvolle
	-98/77/EY (vaarasakatalyyttori) (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.10.1999			

Vaatus-, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaati-mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä-vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	-1999/102/EY ²⁶ (Kumottu 2.1.2013 alka-en)			1.1.2000/01/ 03/05/06	1.1.2001/02/ 04/06/07		
	-2001/1/EY ²⁶ (Kumottu 2.1.2013 alka-			1.1.2003/06	1.1.2004/07		

²⁶ Direktiivissä 1999/102/EY tarkoitettu sisäinen valvontajärjestelmä (OBD), joka valvoo päästöjä rajoittavien laitteiden toimintaa, on asennettava:

- a) uusiin ottomootorilla varustettuihin bensiiniä polttoaineena käyttäviin M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin lukuun ottamatta ajoneuvotyyppejä, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvotyyppeihin 1.1.2000 alkaen,
- b) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ottomootorilla varustettuihin a kohdassa tarkoitettuihin ajoneuvoihin 1.1.2001 alkaen,
- c) uusiin ottomootorilla varustettuihin bensiiniä polttoaineena käyttäviin N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvotyyppeihin sekä M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, 1.1.2001 alkaen,
- d) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ottomootorilla varustettuihin c kohdassa tarkoitettuihin ajoneuvoihin 1.1.2002 alkaen,
- e) uusiin ottomootorilla varustettuihin joko neste- tai maakaasua pysyvästi tai osittain polttoaineena käyttäviin M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin lukuun ottamatta ajoneuvotyyppejä, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvotyyppeihin 1.1.2003 alkaen,
- f) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ottomootorilla varustettuihin e kohdassa tarkoitettuihin ajoneuvoihin 1.1.2004 alkaen,
- g) uusiin ottomootorilla varustettuihin joko neste- tai maakaasua pysyvästi tai osittain polttoaineena käyttäviin N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvotyyppeihin sekä M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, 1.1.2006 alkaen,
- h) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ottomootorilla varustettuihin g kohdassa tarkoitettuihin ajoneuvoihin 1.1.2007 alkaen,
- i) uusiin dieselmootorilla varustettuihin M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin, paitsi -ajoneuvotyyppeihin, jotka on suunniteltu useammalle kuin kuudelle matkustajalle kuljettajaa mukaan lukien, -ajoneuvotyyppeihin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, 1.1.2003 alkaen,
- j) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin dieselmootorilla varustettuihin i kohdassa tarkoitettuihin ajoneuvoihin 1.1.2004 alkaen,
- k) uusiin dieselmootorilla varustettuihin M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin, joita i kohta ei koske, lukuun ottamatta M₁-luokan dieselmootorikäyttöisiä ajoneuvotyyppejä, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, sekä N₁-luokan I-alaluokan dieselmootorilla varustettuihin ajoneuvotyyppeihin 1.1.2005 alkaen,
- l) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin k kohdassa tarkoitettuihin dieselmootorilla varustettuihin ajoneuvoihin 1.1.2006 alkaen,
- m) uusiin dieselmootorilla varustettuihin N₁-luokan II- ja III-alaluokan sekä M₁-luokan ajoneuvotyyppeihin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, 1.1.2006 alkaen, ja
- n) kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin m kohdassa tarkoitettuihin dieselmootorilla varustettuihin ajoneuvoihin 1.1.2007 alkaen.

^{26a} EY-asetuksessa säädetään, että sitä sovelletaan 3 päivästä tammikuuta 2009, lukuun ottamatta 10 artiklan 1 kohtaa ja 12 artiklaa, joita sovelletaan 2 päivästä heinäkuuta 2007.

^{26b} Ajoneuvot, joiden vertailumassa on enintään 2610 kg. EY-asetuksessa on säädetty, että sitä voidaan soveltaa valmistajan pyynnöstä ajoneuvoihin, joiden vertailumassa on enintään 2840 kg.

^{26c} Hiukkasmassan raja-arvoa 4,5 mg/km ja hiukkasten lukumäärän raja-arvoa sovelletaan 1 päivästä syyskuuta 2011 alkaen uusiin ajoneuvotyyppeihin ja 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaati-mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntä-vaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypil-le	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	en)						
	-2001/100/EY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.1.2002/03 ²⁷	ei koske		
	-2002/80/EY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			1.7.2003 ²⁸	M ₁ -luokka ≤2500 kg, N ₁ -luokka, I alaluokka: 1.1.2006 M ₁ -luokka >2500 kg, N ₁ -luokka, II ja III alaluokka: 1.1.2007		
	-2003/76/EY (Kumottu 2.1.2013 alkaen)			4.9.2004			

²⁷ Alhaisen lämpötilan testiä sovelletaan 1.1.2002 alkaen M₁-luokan ja N₁-luokan I-alaluokan ajoneuvojen uusiin tyyppihin lukuun ottamatta useammalle kuin kuudelle matkustajalle suunniteltuja ajoneuvoja sekä ajoneuvoja, joiden enimmäismassa on yli 2500 kg, ja 1.1.2003 alkaen N₁-luokan II- ja III-alaluokan ajoneuvon uusiin tyyppihin, useammalle kuin kuudelle matkustajalle suunniteltujen M₁-luokan ajoneuvojen uusiin tyyppihin ja M₁-luokan ajoneuvojen uusiin tyyppihin, joiden enimmäismassa on suurempi kuin 2500 kg, mutta ei ylitä 3500 kg.

²⁸ Uusia tyyppinhyväksyntöjä saa myöntää ja uusia ajoneuvoja hyväksyä, kun kyse on piensarjatyypinhyväksynnästä, sarjan viimeisistä ajoneuvoista tai uutta teknologiaa soveltavasta ratkaisusta. Ks. myös direktiivin 4 artikla. Varaosakatalyysaattoria koskee vain tyyppinhyväksyntävaatus; aiemmin tyyppinhyväksytyjä saa edelleen ottaa käyttöön. Tyypinhyväksyntäviranomainen toimittaa direktiivin liitteessä I olevan 4 lisäyksen 3 kohdan ensimmäisen alaviitteen tarkoittamat tiedot komissiolle.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaati-mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntä-vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vas-taamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle -ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	EY N:o 715/2007 ^{26a*} EY N:o 595/2009*(soveltaminen 31.12.2012) EY N:o 692/2008 ^{26c*}		M ₁ , M ₂ , N ₁ , N ₂ ^{26b}	Euro 5: 1.9.2009/ 2010; Euro 6: 1.9.2014/ 2015	Euro 5: 1.1.2011/ 2012 Euro 6: 1.9.2015/ 2016		
-----							
20. Valaisimi-en ja merkki-valolaitteiden	76/756/ETY	48	M, N, O	M ₁ -luokka: 1.10.1998	M ₁ -luokka: 1.10.2000	1993	

⁴⁸ a) Direktiivin 76/756/ETY ja E-säännön n:o 48 mukaan pakollisina vaadittujen valaisimien ja heijastimien lisäksi vaaditaan:

- taksiliikenteeseen käytettävässä M₁-luokan ajoneuvossa auton laatua osoittava tunnusvalaisin (vaatimukset: ks. 25 §);
- luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä M₂- ja M₃-luokan ajoneuvossa edessä ainakin linjan päätepisteen osoittava valaistu kilpi (vaatimukset: ks. 26 §); paikallis- ja lähiliikenteeseen käytettävässä autossa riittää kuitenkin linjanumeron osoittava valaistu kilpi, joka tällöin tulee olla myös auton takana;
- hinausautossa, tienpitoon käytettävässä autossa ja sellaisessa maidonkuljetusautossa, joka joudutaan pysäyttämään tien vasemmalle puolelle, vilkkuva ruskeankeltainen varoitusvalaisin (vaatimukset: ks. II osa, 4 kohta);
- hälytysautossa vilkkuva sininen varoitusvalaisin (vaatimukset: ks. II osa, 4 kohta);
- ajoneuvon ulkopuolelle edessä tai yli yhden metrin takana ulottuvan muuta rakennetta kapeamman rakenneosan tai varusteen merkitsemiseksi sivuille näkyvät ruskeankeltaiset heijastimet.

b) Ajoneuvossa saa sen lisäksi, mitä direktiivissä sallitaan, olla seuraavat valaisimet ja heijastimet:

- lumen aurausta suorittavassa autossa ylös asennetut lisälähi-, lisäkauko-, lisäsuunta- ja lisäetuvalaisimet;
- poliisiautossa ja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen virkatehtävissä olevassa autossa vilkkuva sininen varoitusvalaisin (vaatimukset: ks. II osa, 4 kohta) ja enintään yksi eteenpäin suunnattu punainen vilkkuva pysäytysvalaisin (vaatimukset: ks. 27 §) sekä korin tai ohjaamon katolla merkinnällä ”POLIISI” tai ”POLIS” taikka tullia tai rajavartiolaitosta osoittavalla tunnuksella varustettu sininen valaistu kilpi (vaatimukset: ks. 26 §);
- hälytysajoneuvona käytettävässä autossa, tiellä tai sen vieressä tehtävässä työssä käytettävässä autossa, tiepalveluautossa ja milloin muuta erityistä syytä on, Liikenteen turvallisuusviraston luvalla muussakin autossa ruskeankeltainen vilkkuva varoitusvalaisin (vaatimukset: ks. II osa, 4 kohta);
- tiepalveluautossa ja ensiaputoimintaan käytettävässä autossa sen laatua osoittava tunnusvalaisin (käyttöoikeus ja vaatimukset: ks. 29 §);
- M-luokan pelastus-, sairaus- ja huoltoautossa, muussa erikoistarkoitukseen käytettävässä M-luokan ajoneuvossa ja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen virkatehtävissä olevassa autossa sekä N- ja O-luokan ajoneuvossa kuormausta, purkausta tai muuta käyttöä varten välttämättömät työ- ja apuvalaisimet;

Vaatimus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita vaa- timus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntä- vaatimus		Vaatimus direktiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
asennus ⁴⁸	-83/276/ETY						
	-80/233/ETY						
	-82/244/ETY						
	-84/8/ETY						
	-89/278/ETY					1.10.1994	
	-91/663/ETY						
	-97/28/EY					1.10.1998	1.10.2000

vi) N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa kuljetusyrityksen, kuljetuksen ostajan tai auton omistajan nimen taikka linjan päätepaikkakuntien nimet osoittavan kilven sekä luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä M₂- ja M₃-luokan ajoneuvossa sivulla linjanumeron ja edessä auton täynnä olemista osoittavan kilven valaisimet (vaatimukset: ks. 26 §);

vii) M₂-, M₃-, N₁-, O₂-luokan ajoneuvossa sivuille ja taakse näkyvät heijastavat nauhamaiset merkinnät tai ääriivivamerkinnät sekä M₂-, M₃-, N-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvossa heijastavat mainokset (vaatimukset: ks. II osa, 8 kohta);

viii) erikoiskuljetukseen käytettävässä autossa tai perävaunussa taikka sen kuormassa erikseen määrätyt valaisimet ja heijastimet; ix) Venäjälle suuntautuvassa kansainvälisessä liikenteessä perävaunun vetoon käytettävässä N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa enintään kolme tunnusvalaisinta (vaatimukset: ks. 28 §).

c) Edellä a ja b kohdassa tarkoitettujen valaisimien ja heijastimien värin, sijoituksen, näkyvyyden ja suuntauksen määrittämiseen sovelletaan, mitä tässä tarkoitettussa direktiivissä tai E-säännössä säädetään.

d) Lumen aurausta suorittavan auton lisälähi-, lisäkauko-, lisäsuunta- ja lisäetuvalaisimet saa asentaa sellaiselle korkeudelle kuin olosuhteet vaativat, lähivalaisimet kuitenkin niin suunnattuina, etteivät ne tarpeettomasti häiritse vastaantulijoita. Lisälähivalaisimien virtapiiri on varustettava sellaiseen paikkaan sijoitetulla kytkimellä, ettei varsinaisia lähivaloja voida ajon aikana vaihtaa lisälähivaloiksi tai päinvastoin.

Vaatus-, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vastaava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntävaatimus		Vaatusdirektiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	uudelle - ajoneuvotyyppille			ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	
	-2007/35/EY ^{48a}			M ₁ -luokka: 10.7.2011	M ₁ -luokka: 10.7.2011	10.7.2011	
				29.4.2009-29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010-29.10.2014 ^{1a}		
	-2008/89/EY			M ₁ , N ₁ ; 7.2.2011 M ₂ , M ₃ , N, O; 7.8.2012 ^{48b}		N ₁ : 7.2.2011 M ₂ , M ₃ , N, O; 7.8.2012 ^{48b}	
-----							

^{48a} Yhtenäinen ääriivamerkintä takana on pakollinen N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvolle, jonka leveys on yli 2 100 mm. Osittainen ääriivamerkintä sivuilla on pakollinen N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvolle, jonka pituus on yli 6 000 mm. Perävaunun osalta pituuteen luetaan mukaan sen vetoaisa. Osittaisen ääriivamerkinnän tilalla saa olla yhtenäinen ääriivamerkintä. N₂-luokan ajoneuvon osalta ääriivamerkinnän pakollisuus koskee vain ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on vähintään 7,5 tonnia. Ääriivamerkinnän pakollisuus ei koske N₂- ja N₃-luokan ajoneuvoja, jotka ovat ilman kori- tai lavarakenteita tai keskeneräisiä eikä puoliperävaunun vetoautoa. Niissä N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvoissa, joissa ääriivamerkintä ei ole pakollinen, sallitaan nauhamaiset merkinnät tai ääriivamerkinnät. Jos puoliperävaunun vetoautoon asennetaan valinnaisena heijastavat merkinnät, ne tulee sijoittaa ainakin ajoneuvon ohjaamoon. Jos ajoneuvojen muoto, rakenne, muotoilu tai toiminnalliset vaatimukset kuitenkin estävät pakollisen ääriivamerkinnän, tulee ajoneuvoissa käyttää nauhamaista merkintää. Ajoneuvossa ei saa käyttää taaksepäin suunnattuja valkoisia heijastavia merkintöjä.

^{48b} Vastaavuusvaatimuksesta siirtyminen tyypinhyväksyntävaatimukseen alaviitteen 1a ajoneuvoluokkien voimaantuloaikojen mukaan.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypin hyväksyntävaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	- muutospäivitykset			uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle
40. Moottorin tehon mittaus ⁵⁸	80/1269/ETY (Kumottu 31.12.2013 alkaen)	85	M, N	M ₁ -luokka: 1.1.1996	M ₁ -luokka: 1.1.1997	1.1.1997	
	-88/195/ETY (Kumottu 31.12.2013 alkaen)						
	-89/491/ETY (Kumottu 31.12.2013 alkaen)						
	-97/21/EY (Kumottu 31.12.2013 alkaen)			1.10.1997	ei koske	1.10.1997	ei koske
	-1999/99/EY (Kumottu 31.12.2013 alkaen)			1.6.2000	ei koske	1.6.2000	ei koske
				29.4.2009-29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010-29.10.2014 ^{1a}		

⁵⁸ Kuluttajille tarkoitettua polttomoottorilla varustetun auton mainoksessa tai vastaavassa taikka auton teknisissä tiedoissa ilmoitetaan moottorin nettoteho mitattuna direktiivin 80/1269/ETY mukaisesti.

Vaatus-, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita vaati- mus koskee	Voimaantulopäivä					
				Tyypinhyväksyntä- vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta			
				uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle		
41. Raskaiden hyötyajoneu-vojen päästöt (Euro IV ja Euro V)	88/77/ETY ⁵⁹ (Kumottu 9.11.2006 al-kaen)	49	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃	1993					
	-89/491/ETY								
	-91/542/ ETY ⁶⁰ , I liitteen 8.3.1.1 kohdan taulukko (Kumottu 9.11.2006 al-kaen)			rivi A (EURO I): 1993	1.10.1993			rivi B (EURO II): 1.10.1995	1.10.1996
	-96/1/EY (Kumottu 9.11.2006 al-kaen)			1.7.1996					

⁵⁹ Vaihtoehto 31.12.1995 saakka: US-taso (Code of Federal Regulations §86.085-11).

⁶⁰ a) Vaihtoehto N₂- ja M₂-luokan ajoneuvoille: 2 kohdassa tarkoitetun direktiivin 70/220/ETY mukainen hyväksyntä.

b) Jos auton alustalle rakennetun työkoneen moottori ei ole tyyppihyväksytty direktiivin 88/77/ETY mukaisesti, moottorin tulee olla EY-tyypihyväksytty liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen torjuntatoin-
menpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin
97/68/EY mukaisesti sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 2001/63/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvos-
ton direktiivillä 2002/88/EY. Direktiivin 2002/88/EY vaatimuksia sovelletaan 10 päivästä elokuuta 2004 alkaen.

Vaatus-, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita vaati- mus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypinhyväksyntä- vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuville	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuville
	-1999/96/EY (EURO III, IV ja V) ^{60, 61} direk- tiivin I liit- teen 6.2.1 koh- dan taulukko (Kumottu 9.11.2006 al- kaen)			ks. alaviite 60, 61	ks. alaviite 60, 61		
	-2001/27/EY ⁶¹ (Kumottu 9.11.2006 al- kaen)			1.10.2001	dieselmoot- torit: 1.10.2001 kaasumoot- torit: 1.10.2003		

⁶¹ Direktiivien 1999/96/EY ja 2001/27/EY vaatimuksia sovelletaan:

- a) direktiivin 1999/96/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivillä A (EURO III) tai C vahvistettuja raja-arvoja 1.10.2000 alkaen uusiin diesel- tai kaasumoottorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2001 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta,
- b) direktiivin 2001/27/EY vaatimuksia 1.10.2001 alkaen uusiin diesel- ja kaasumoottorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin ja 1.10.2003 alkaen kaasumoottoril- la varustettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomoot- toreita lukuun ottamatta; ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin näitä vaatimuksia sovelletaan kuitenkin 1.4.2002 alkaen, jos moottori tai ajoneuvo on tyypinhyväksytty direktiivin 1999/96/EY mukaisesti,
- c) direktiivin 1999/96/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivillä B1 (EURO IV) tai C vahvistettuja raja-arvoja 1.10.2005 alkaen uusiin diesel- tai kaasumoottorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2006 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta,
- d) direktiivin 1999/96/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivillä B2 (EURO V) tai C vahvistettuja raja-arvoja 1.10.2008 alkaen uusiin diesel- tai kaasumoottorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2009 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä ole- viin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta,
- e) uudet ajoneuvotyypit on varustettava sisäisellä valvontajärjestelmällä (OBD), joka valvoo päästöjä rajoittavien laitteiden toi- mintaa, 1.10.2005 alkaen, ja ensi kertaa käyttöön otetut ajoneuvot 1.10.2006 alkaen.

Vaatus-, järjestelmä-, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas- taava E- sääntö	Ajoneu- voluokat, joita va- timus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntä- vaatimus		Vaatus direktiiviä, EY- asetusta tai E-sääntöä vas- taamisesta	
	- muutosdirek- tiivit			uudelle - ajoneuvo- tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo- neuvotyypil- le	ensi kertaa käyttöön otet- tavalle ajo- neuvolle
	2005/55/EY ^{61a} , ^{61b} (Kumottu 31.12.2013 al- kaen)	-	M ₁ > 3500 kg, M ₂ , M ₃ , N ₁ , N ₂ , N ₃	1.10.2005/ 2008	1.10.2006/ 2009		
	-2005/78/EY ^{61a} (Kumottu 31.12.2013 al- kaen)			1.10.2005/ 2008	1.10.2006/ 2009		
	-2006/51/EY ^{61a} (Kumottu 31.12.2013 al- kaen)			1.10.2005/ 2008	1.10.2006/ 2009		
	-EY N:o 715/2007*			3.1.2009			

^{61a} Direktiivien 2005/55/EY ja 2005/78/EY vaatimuksia sovelletaan:

a) direktiivin 2005/55/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivillä B1 (EURO IV) tai C vahvistettuja raja-arvoja 1.10.2005 alkaen uusiin diesel- tai kaasumootorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2006 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta,

b) direktiivin 2005/55/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivillä B2 (EURO V) tai C vahvistettuja raja-arvoja 1.10.2008 alkaen uusiin diesel- tai kaasumootorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2009 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta,

c) uudet ajoneuvotyypit on varustettava sisäisellä valvontajärjestelmällä (OBD), joka valvoo päästöjä rajoittavien laitteiden toimintaa ja täyttää direktiivin 2005/78/EY liitteen IV 3.2 kohdan vaatimukset, 1.10.2005 alkaen, ja ensi kertaa käyttöön otetut ajoneuvot 1.10.2006 alkaen sekä liitteen IV 3.3 kohdan vaatimukset 1.10.2008 alkaen ja ensi kertaa käyttöön otettavat ajoneuvot 1.10.2009 alkaen. Direktiivin 2005/55/EY liitteen I kohdan 6.5.3, 6.5.4 ja 6.5.5 vaatimuksia typenoksidien poistojärjestelmiin sovelletaan 9.11.2006 alkaen uusiin diesel- ja kaasumootorityyppeihin ja niillä varustettuihin ajoneuvotyyppeihin sekä 1.10.2007 alkaen kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin edellä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kolmansiin maihin vietäviä ajoneuvoja ja käytössä oleviin ajoneuvoihin asennettavia vaihtomootoreita lukuun ottamatta.

^{61b} Vaihtoehtona M₂- ja N₂-luokille on direktiivin 70/220ETY mukainen EY-tyyppihyväksyntä.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneu-voluokat, joita vaatus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyyppihyväksyntävaatus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	- muutosdirektiivit			uudelle - ajoneuvo-tyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajo-neuvotyypille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajo-neuvolle
	-2008/74/EY ^{61c} (Kumottu 31.12.2013 alkaen)		M, N ^{61d}	3.1.2009			
41 a. Raskaiden hyötyajoneuvojen päästöt (Euro VI)/ tietojen saatavuus	EY N:o 595/2009*		M, N ^{61e}	31.12.2012	31.12.2013		
-----							

^{61c} Tyyppihyväksyntöjä voidaan myöntää direktiivin 2005/55/EY mukaisesti N₁-luokan I painoluokassa ja M₂-luokassa 1.9.2009 asti ja N₁-luokan II ja III painoluokassa sekä N₂-luokassa 1.9.2010 asti ja tyyppihyväksyntöjen laajennuksia N₁-luokan I painoluokassa ja M₂-luokassa 1.1.2011 asti ja N₁-luokan II ja III painoluokassa sekä N₂-luokassa 1.1.2012 asti ajoneuvoille, joiden vertailumassa on enintään 2610 kg.

^{61d} Ajoneuvot, joiden vertailumassa on suurempi kuin 2610 kg.

^{61e} Ajoneuvot, joiden vertailumassa on suurempi kuin 2610 kg ja joita ei ole tyyppihyväksytty (valmistajan pyynnöstä ja edellyttäen, että niiden vertailumassa on enintään 2840 kg) asetuksen EY N:o 715/2007 mukaisesti.

Vaatus, -järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	Perusdirektiivi tai EY-asetus	Vas-taava E-sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
				Tyypin hyväksyntävaatimus		Vaatus direktiiviä, EY-asetusta tai E-sääntöä vastaamisesta	
	- muutospäivitykset			uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle
43. Roiskeenestojärjestelmät ⁶³	91/226/ETY	-	N ₂ , N ₃ O ₃ , O ₄			1993	
				29.4.2009- 29.10.2012 ^{1a}	29.10.2010- 29.10.2014 ^{1a}		
	-2010/19/EU ^{63a}		N, O	9.4.2011			
-----							

⁶³ Vaihtoehtoisesti N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvossa tulee takapyörien roiske-suojissa olla roiske-suojien levyiset roiske-läpät enintään 1,2 metrin etäisyydellä pyörän akselista. Niiden alareunan etäisyys maasta auton ollessa kuormittamaton saa olla enintään neljäsosa roiske-läpän ja akselin välisestä etäisyydestä tai 200 mm, jos mainittu neljäsosa on tätä pienempi, jollei auton ja jousituksen rakenne muuta edellytä. Direktiivien 91/226/ETY ja 2010/19/EU vaihtoehtona edellä sallitut roiske-läppävaatimukset ovat voimassa uusille ajoneuvotyypeille ja ensi kertaa käyttöön otettaville ajoneuvoille siihen asti kun autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteen XIX mukaan EY – tyyppihyväksyntävelvoite tulee näille ajoneuvoluokille voimaan. Roiske-läppiä ei vaadita maastoajoneuvoissa tai muissa erikoistarkoitukseen valmistetuissa ajoneuvoissa, joissa roiske-läppien käyttö oleellisesti hankaloittaa ajoneuvon käyttöä.

^{63a} Vaihtoehtoisesti N₁- ja N₂ – luokan ajoneuvoissa, joiden enimmäismassa on enintään 7500 kg, voidaan soveltaa direktiivin 78/549/ETY vaatimuksia. Roiskeenestolaitteita ei vaadita maastoajoneuvoissa, N-, O₁- ja O₂ – luokan ajoneuvoissa, joiden enimmäismassa on enintään 7 500 kg, eikä muissa erikoistarkoitukseen valmistetuissa ajoneuvoissa, joissa roiskeenestolaitteiden käyttö oleellisesti hankaloittaa ajoneuvon käyttöä. Haettaessa koko ajoneuvon EY-tyypin hyväksyntää direktiivin 2007/46/EY mukaisesti, sellaisten ajoneuvojen, joille on myönnetty roiskeeneston kattava kansallinen tyyppihyväksyntä tai EY-tyypin hyväksyntä, ei tarvitse olla direktiivissä 91/226/ETY vahvistettujen roiskeenestoa koskevien vaatimusten mukaisia.

E-SÄÄNTÖJÄ VASTAAVIEN AJONEUVOJEN, JÄRJESTELMIEN OSIEN JA ERILLISTEN TEKNISTEN YKSIKÖIDEN TUNNUSTAMINEN JA HYVÄKSYNTÄVAATIMUKSET

Sellaiset ajoneuvojen järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä koskevat E-säännöt, joita vastaavia erityisdirektiivejä ei ole annettu, ovat seuraavassa taulukossa. Taulukossa mainittujen E-sääntöjen vaatimuksia vastaavat järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt hyväksytään. Jos voimaantuloa koskeviin sarakkeisiin on merkitty päivämäärä, tulee järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön olla tyyppihyväksytty asianomaisen E-säännön voimaantulopäivänä voimassa olevan version mukaisesti tai vastata sen vaatimuksia, riippuen siitä, kummissa sarakkeessa päivämäärämerkintä on.

Vaatus, järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö	E- sääntö	Ajoneuvoluokat, joita vaatimus koskee	Voimaantulopäivä			
			Tyyppihyväksyntävaatimus		Vaatus E-sääntöä vastaamisesta	
			uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle	uudelle ajoneuvotyyppille	ensi kertaa käyttöön otettavalle ajoneuvolle
-----						
4. Varoitusvalaisin	65 ¹	M, N	1993			
-----						

¹ Vaihtoehto: Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyntä.